

ROCZNIKI HISTORYCZNE

ROCZNIK LXXXII
za rok 2016

THE POZNAŃ SOCIETY FOR THE ADVANCEMENT OF THE ARTS AND SCIENCES
SECTION OF HISTORY AND SOCIAL SCIENCES

THE INSTITUTE OF HISTORY POLISH ACADEMY OF SCIENCES

HISTORICAL ANNALS

ESTABLISHED BY
KAZIMIERZ TYMIENIECKI

LXXXII
2016

CONTENTS

STUDIES

Tomáš Velička, Confirmatory documents of rulers for Silesian towns until early 15th century 7

ARTICLES AND MATERIALS

Miłosz Sosnowski, Some remarks on the chronology of life and works of Bruno of Querfurt..... 63

Piotr Okniński, Main stages of forming the locational town in Sandomierz in the 13th-14th centuries 79

Marcin Starzyński, *Collegium desertum* – unfinished university foundation of Kazimierz the Great... 107

Andrzej Marzec, On the eve of the Congress of Košice. A document of Queen Elisabeth of
7 September 1374..... 139

Michalina Duda, Once again on the Teutonic Order prosecutor *de Przewłoki* 149

Sobiesław Szybkowski, A letter of Laurentius Tari, dapifer of Queen Barbara of Cilli, to Zbigniew of
Brzezie, marshal of the Kingdom of Poland, dated 13 July 1413 157

Paweł Stróżyk, Coats-of-arms on the gothic baptismal font in the Poznań Cathedral 171

Adam Szweda, King Jan Olbracht's solicitation for help from the Teutonic Order against Konrad III
the Red, duke of Masovia, in 1495..... 187

Jacek Wijaczka, Accusations of witchcraft and witch trials in Koźmin in the 17th-18th centuries..... 197

REVIEWS..... 221

POZNAŃ – WARSZAWA 2016

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ HISTORII I NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT HISTORII POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ROCZNIKI HISTORYCZNE

ZAŁOŻONE PRZEZ
KAZIMIERZA TYMIENIECKIEGO

ROCZNIK LXXXII
za rok 2016

POZNAŃ – WARSZAWA 2016

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
THE POZNAŃ SOCIETY FOR THE ADVANCEMENT OF THE ARTS AND SCIENCES

GŁÓWNY REDAKTOR WYDAWNICTW PTPN / DIRECTOR OF THE PUBLISHING HOUSE
Krzysztof Kurek

INSTYTUT HISTORII IM. TADEUSZA MANTEUFFLA POLSKIEJ AKADEMII NAUK
THE TADEUSZ MANTEUFFEL INSTITUTE OF HISTORY POLISH ACADEMY OF SCIENCES

PEŁNOMOCNIK DYREKTORA IH PAN DS. WYDAWNICZYCH / CHAIRMAN OF THE PUBLISHING DEPARTMENT
Andrzej Koryn

KOMITET REDAKCYJNY / EDITORIAL STAFF

Redaktor / Editor-in-chief: Tomasz Jurek

Członkowie / Members: Tomasz Jasiński, Jerzy Strzelczyk, Jacek Wiesiołowski

RADA NAUKOWA / EDITORIAL BOARD

Daniel Bagi (Pécs), Sławomir Gawlas (Warszawa), Ivan Hlaváček (Praga), Krzysztof Mikulski (Toruń),
Henryk Samsonowicz (Warszawa), Thomas Wünsch (Pasawa)

Adres Redakcji / Address of Editor-in-Chief

ul. S. Mielżyńskiego 27/29

61-725 Poznań

tel. 61 848 09 17

e-mail: tnjurek@wp.pl; rh@ihpan.edu.pl

Redakcja językowa

Anna Baziór

Czasopismo recenzowane

Szersza informacja o czasopiśmie:

www.rh-ihpan.edu.pl

www.ptpn.poznan.pl/wydawnictwo/czasopisma/rocz-hist.html

Copyright © by Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 2016

Copyright © by Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk, 2016

p-ISSN 0324-8585

e-ISSN 2451-134X

Printed in Poland

Wydanie I

Poznań–Warszawa 2016

TREŚĆ ROCZNIKA

ROZPRAWY

- Tomáš Velička (Praha), Zeměpanské konfirmační listiny pro slezská města do počátku 15. století. 7

ARTYKUŁY I MATERIAŁY

- Miłosz Sosnowski (Poznań), Kilka uwag o chronologii życia i twórczości Brunona z Kwerfurtu. 63
- Piotr Okniński (Warszawa), Główne etapy formowania się miasta lokacyjnego w Sandomierzu w XIII-XIV wieku. 79
- Marcin Starzyński (Kraków), *Collegium desertum* – niedokończona fundacja uniwersytecka Kazimierza Wielkiego. 107
- Andrzej Marzec (Kraków), W przededniu zjazdu koszyckiego. Dokument królowej Elżbiety Łokietkówny z 7 września 1374 roku. 139
- Michalina Duda (Toruń), Jeszcze raz o prokuratorze krzyżackim *de Przewłoki* 149
- Sobiesław Szybkowski (Gdańsk), List Wawrzyńca Tariego, stolnika królowej Barbary Cylejskiej, do marszałka Królestwa Polskiego Zbigniewa z Brzezia z 13 VII 1413 roku 157
- Paweł Stróżyk (Poznań), Herby na gotyckiej chrzcielnicy z katedry w Poznaniu . . . 171
- Adam Szweda (Toruń), Starania Jana Olbrachta o krzyżacką pomoc przeciwko księciu mazowieckiemu Konradowi III Rudemu w 1495 roku 187
- Jacek Wijaczka (Toruń), Oskarżenia i procesy o czary w Koźminie w XVII-XVIII wieku 197

RECENZJE

- Jan Rüdiger, *Der König und seine Frauen. Polygynie und politische Kultur in Europa (9.-13. Jahrhundert)*, Berlin 2015 (*Jerzy Strzelczyk, Poznań*) 221
- Fernhändler, Dynasten, Kleriker. Die piastische Herrschaft in kontinentalen Beziehungsgeflechten vom 10. bis zum frühen 13. Jahrhundert, hg. von Dariusz Adamczyk und Norbert Kersken, Wiesbaden 2015 (*Tomasz Jurek, Poznań*) 223
- Łukasz Maurycy Staniszek, *Wampiry w średniowiecznej Polsce*, Warszawa 2016 (*Tomasz Jurek, Poznań*) 227
- John D. Hosler, *John of Salisbury: military authority of the twelfth-century Renaissance*, Leiden-Boston 2013 (*Piotr Goltz, Warszawa*) 229
- Gewalt und Widerstand in der politischen Kultur des späten Mittelalters, hg. von Martin Kintzinger, Frank Rexroth und Jörg Rogge, Ostfildern 2015 (*Jerzy Strzelczyk, Poznań*) 231
- Lords and Towns in Medieval Europe. The European Historic Towns Atlas Project, ed. by Annegret Simms and Howard B. Clarke, Farnham-Burlington 2015 (*Anna Marynowska, Toruń*) 234
- Libor Jan, *Václav II. Král na stříbrném trůnu*, Praha 2015 (*Tomasz Jurek, Poznań*) . . . 238
- Pavel Otmar Křafl, *Polské provinciální synody 13.-15. století*, Praha 2016 (*Tomasz Jurek, Poznań*) 241
- Christiane Klapisch-Zuber, *Le voleur de paradis. Le bon larron dans l'art et la société (XIVe-XVIe siècles)*, Paris 2015 (*Halina Manikowska, Warszawa*) 243

Zbigniew Domżał, Andrzej Wałkowski, Imię róży inaczej... W tajemniczym świecie pisarzy i rękopisów klasztoru cystersów w Mogile do początków XVI wieku, Łódź 2016 (<i>Marcin Starzyński, Kraków</i>)	247
Tomasz Stolarczyk, Analecta Dominicana. Szkice z dziejów Zakonu Braci Kaznodziejów w Polsce Środkowej (XIII-XVIII wiek), Wieluń 2016 (<i>Krzysztof Kaczmarek, Poznań</i>)	250
Marcin Grulkowski, Najstarsze księgi miejskie Głównego Miasta Gdańska z XIV i początku XV wieku. Studium kodykologiczne, Warszawa 2015 (<i>Adam Kozak, Poznań</i>)	252
Madlena Mahling, Ad rem publicam et ad ignem. Das mittelalterliche Schriftgut des Rigaer Rats und sein Fortbestand in der Neuzeit, Marburg 2015 (<i>Adam Kozak, Poznań</i>)	255
Fürstinnen und Konfession. Beiträge hochadliger Frauen zur Religionspolitik und Bekenntnisbildung, hg. von Daniel Gehrt und Vera von der Osten-Sacken, Göttingen 2015 (<i>Jerzy Strzelczyk, Poznań</i>)	257
Paweł Klint, Szlachecki obrót ziemi w powiecie kcyńskim w latach 1626-1655, Wrocław 2012 (<i>Zbigniew Chodyła, Poznań</i>)	259
Testamenty szlacheckie z ksiąg grodzkich wielkopolskich z lat 1681-1700, wyd. Paweł Klint, Wrocław 2015 (<i>Zbigniew Chodyła, Poznań</i>)	264
Akta sejmikowe województw poznańskiego i kaliskiego. Lata 1733-1763, wyd. Michał Zwierykowski, Warszawa 2015 (<i>Zbigniew Chodyła, Poznań</i>)	268
Akademische Wissenskulturen. Praktiken des Lehrens und Forschens vom Mittelalter bis zur Moderne, hg. von Martin Kintzinger und Sita Steckel unter Mitarbeit von Julia Crispin, Basel 2015 (<i>Maciej Zdanek, Kraków</i>)	272
Historyczno-topograficzny atlas miast śląskich, t. 5: Wrocław, opr. Grzegorz Strauchold, Rafał Eysymontt, Marburg 2016 (<i>Adam Kozak, Poznań</i>)	274

WSPOMNIENIE POŚMIERTNE

Wokół naukowej autobiografii Jacka Wiesiołowskiego (<i>Antoni Gąsiorowski, Puszczykowo</i>)	277
Mój kontakt z profesorem Jackiem Wiesiołowskim na Uniwersytecie Śląskim (<i>Jerzy Sperka, Katowice</i>)	284
Jacka Wiesiołowskiego myśli ulotne o Poznaniu (<i>Grażyna Rutkowska, Poznań</i>)	285
Bibliografia publikacji Jacka Wiesiołowskiego (<i>Antoni Gąsiorowski, przy współpracy Grażyny Rutkowskiej</i>)	289
Współpracownicy rocznika	313
Lista recenzentów Roczników Historycznych	314